

Fistel bij de anus (Perianale fistel)

U heeft een fistel bij de anus (perianale fistel). Uw specialist stelt een operatie voor. In deze folder willen wij u informeren over de operatie, hoe u zich voorbereidt op de operatie, over de risico's en wat u moet weten als u weer naar huis gaat.

De informatie in deze folder is algemeen. Dat wil zeggen dat niet alles op u van toepassing hoeft te zijn. Heeft u na het lezen van de folder nog vragen, stel ze dan gerust.

Wat is een fistel bij de anus?

Een fistel is een onnatuurlijke verbinding van een lichaamsholte of van een klier met de huid. Een lichaamsholte kan bijvoorbeeld een darm zijn of een afvoerbuis van een orgaan. Meestal ontstaat een fistel na een ontsteking. Vanuit de lichaamsholte of klier heeft de ontsteking zich tot de huid uitgebreid (bijvoorbeeld als een abces naast de anus). Vervolgens is zij spontaan of na insnijding doorgebroken.

Als de ontstekingsverschijnselen zijn verdwenen, kan er een fistel overblijven. Soms lijkt het erop of het fistelwondje is genezen, maar na enige tijd komt er toch weer vuil of vocht uit.

Een fistel bij de anus is een verbinding tussen de endeldarm en de huid. Het ontstaat meestal na een ontsteking in een anaalplooi of anaalkliertje. De ontsteking breidt zich uit in de sluitspier van de anus en vervolgens naar de huid. Als de ontsteking door de huid heen is gebroken, kan er een fistel overblijven. De fistel loopt daardoor bijna altijd door het onderste deel van de sluitspier van de anus.

De fistelgang kan een rechtstreeks verloop hebben naar de endeldarm, maar kan ook heel gecompliceerd verlopen. Bijvoorbeeld kronkelig en eventueel met zijvertakkingen of hogerop door de sluitspier heen. Het kan dus zijn dat bijvoorbeeld een fistelopening bij de rechter bil een inwendige verbinding heeft met de linkerkant van de endeldarm.

Oorzaak

Waarom deze aandoening bij de ene mens wel en bij de ander niet voorkomt, is niet bekend. Het is niet duidelijk of het bijvoorbeeld te maken heeft met een bepaald stoelgangpatroon.

Klachten

Een fistel bij de anus veroorzaakt meestal verontreiniging: regelmatig komt er vuil of vocht uit. Ook kan er af en toe weer een abces ontstaan, dat zich via de fistel ontlast. Meestal zijn de klachten en de bevindingen bij onderzoek duidelijk genoeg om de diagnose te stellen. Nader onderzoek is dan ook meestal niet nodig.

In zeldzame gevallen kan een fistel bij de anus een uiting zijn van een onderliggende darmziekte. Uw klachten en de bevindingen bij het lichamelijk onderzoek kunnen hier al op wijzen. In dat geval is er wel nader onderzoek nodig in de vorm van darmfoto's en een kijkonderzoek in de darm (endoscopie). Daarmee kan de ernst van de eventueel onderliggende darmziekte worden vastgesteld.

Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Leusden
(Medisch Centrum de Mulderij)
De Mulderij 2
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:

Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:

32082917

www.meandermc.nl

Behandelingsmogelijkheden

Er is eigenlijk maar één afdoende behandelingsmogelijkheid en dat is een chirurgische behandeling. Hiervoor moet u één tot twee dagen worden opgenomen.

Hoe bereidt u zich voor op de operatie?

Voor de operatie heeft u een afspraak op het Opnameplein. U heeft daar gesprekken met de apothekersassistente, de anesthesioloog en de verpleegkundige. Zij bereiden u voor op de operatie door informatie te geven over de verdoving (algeheel of ruggenprik), over de gang van zaken op de afdeling, over het nuchterbeleid en de medicatie. Als u met spoed wordt opgenomen, krijgt u de informatie op de Spoedeisende Hulp afdeling en spreekt u de anesthesioloog op de operatieafdeling.

De operatie

Bij de operatie wordt het verloop van de fistelgang vastgesteld en wordt de fistelgang helemaal opengelegd. Als de fistel door het onderste deel van de sluitspier van de anus verloopt (dat is meestal het geval) wordt ook dit deel van de sluitspier doorgenomen en opengelegd. Er blijft echter genoeg sluitspierweefsel over om incontinentie te voorkomen. Bij gecompliceerde fistels kan wel eens een andere operatieprocedure nodig zijn. De arts bespreekt in dat geval die andere procedure met u.

Mogelijke complicaties

Geen enkele ingreep is vrij van de kans op complicaties. Zo zijn er ook bij deze operatie de normale risico's op complicaties van een operatie, zoals trombose en nabloeding.

De ingrepen vinden plaats in een bloedvaatrijk gebied (de anus) en bovendien wordt de wond opengelaten. Daarom kan na de behandeling wat bloedverlies optreden. De kans op wondinfectie is nauwelijks aanwezig, omdat de wonden geheel worden opengelaten.

Bij deze ingrepen wordt geopereerd in de nabijheid van of aan een deel van de sluitspier van de anus. De vraag doet zich daarom voor of dit gevaar op kan leveren voor de continentie. Onder continentie van de anus verstaan we het vermogen om lucht (winden), vocht (slijm, diarree) en ontlasting onder controle te houden. In het begin kan er zeker sprake zijn van enig verlies van controle van de sluitspier. Dit gebeurt met name bij winden, maar mogelijk ook met vocht. Zeker omdat de wonden open zijn. Dit betekent dat als u een wind of wat vocht voelt aankomen, u de sluitspier bewust moet aanspannen, terwijl dat voorheen moeiteloos en bijna onbewust ging. U moet dus de continentie wat meer bewust gaan beheersen.

Meestal is dit van tijdelijke aard. In een klein aantal gevallen kan het verlies van deze controle blijvend zijn. Vooral het verlies van wat vocht (verlies van anaal slijm met of zonder ontlastingsvezels, soiling genoemd) kan hinderlijk zijn.

Ontslag

Omdat de wonden worden opengelaten, bestaat er zeker wat ongemak. Net na de operatie geeft de wond ook pijnklachten. Na de behandeling is het wondgebied bij de anus bedekt met een gaasje. Het wondgebied moet regelmatig worden schoongespoeld, met name na de stoelgang, maar ook tussendoor. Twee tot drie keer per dag is meestal voldoende. Met de douche kunt u het gebied gemakkelijk schoon spoelen. Doordat de wond de eerste dagen nog wat wondvocht kan lekken, is het verstandig om een maandverband/absorberend verband te gebruiken. Bij pijn is het innemen van een eenvoudige pijnstiller (Paracetamol) meestal voldoende. Na de ingreep zal de stoelgang zacht gehouden moeten worden. Wij geven u daarom het advies om vezelrijk te eten en veel te drinken (minimaal twee liter per dag). Indien nodig krijgt u een recept voor een laxerend middel mee naar huis.

Wanneer moet u waar zijn voor de controleafspraak?

Bij ontslag uit het ziekenhuis krijgt u van ons een afspraak mee voor controle op de polikliniek Chirurgie en enkele tips voor een voorspoedig herstel thuis.

Wie kunt u bellen als u thuis bent en er is iets mis?

Als u weer naar huis gaat, kan het zijn dat u last krijgt van een verhoogde lichaamstemperatuur. Een temperatuur tot 38 graden Celsius is normaal. Maakt u zich daarover geen zorgen.

Heeft u problemen als gevolg van uw ziekenhuisopname, dan kunt u tot aan uw eerste controleafspraak contact opnemen met het ziekenhuis, u belt dan:

- **tijdens kantooruren** met het algemene nummer van Meander Medisch Centrum, 033 - 850 50 50 en vraag naar de polikliniek Chirurgie,
- **buiten kantooruren** met het algemene nummer van Meander Medisch Centrum, 033 - 850 50 50 en vraag naar de afdeling Spoed Eisende Hulp (SEH).

Na uw controleafspraak:

- belt u **tijdens kantooruren** met uw huisarts,
- belt u **buiten kantooruren** met de huisartsenpost.

Vragen

Heeft u voor of na de operatie nog vragen, stelt u deze gerust aan uw behandelend arts. Het is verstandig om uw vragen van te voren op te schrijven. Dan weet u zeker dat u niets vergeet.

1. _____?
2. _____?
3. _____?
4. _____?
5. _____?
6. _____?

Telefoonnummers

U kunt het ziekenhuis bereiken via het algemene telefoonnummer: 033 - 850 50 50. U krijgt dan een telefoniste aan de lijn.

Als u een afspraak wilt maken of verzetten belt u met het afsprakennummer: 033 - 850 60 70.